

Wymagania edukacyjne z muzyki dla klasy 7 (seria „Lekcja muzyki”, Nowa Era) w podziale na działy tematyczne oraz poziomy wymagań na poszczególne oceny.

Dział 1: Warsztat muzyczny i elementy muzyki

- **Konieczne (dopuszczający):** Zna nazwy podstawowych elementów dzieła muzycznego (melodia, rytm, tempo, dynamika, artykulacja, kolorystyka, harmonika). Rozpoznaje podstawowe wartości nut i pauz.
- **Podstawowe (dostateczny):** Wyjaśnia rolę poszczególnych elementów w utworze. Odczytuje i wyklaskuje proste schematy rytmiczne w metrum $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$.
- **Rozszerzające (dobry):** Sprawnie posługuje się pojęciami dynamiki (*p*, *f*, *mf*, *crescendo*, *decrescendo*) oraz tempa (*allegro*, *andante*, *adagio*). Samodzielnie realizuje głosem lub na instrumencie zapis nutowy.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Analizuje budowę formalną utworu (formy AB, ABA, rondo, wariacje). Tworzy własne akompaniamenty rytmiczne do poznanych piosenek.
- **Wykraczające (celujący):** Zapisuje proste dyktanda rytmiczne. Tworzy własne kompozycje z wykorzystaniem niekonwencjonalnych źródeł dźwięku.

Dział 2: Praktyka muzyczna (Śpiew i gra na instrumentach)

- **Konieczne (dopuszczający):** Śpiewa w grupie wybrane fragmenty piosenek z podręcznika. Gra z pomocą nauczyciela najprostsze melodie na dzwonkach lub flecie.
- **Podstawowe (dostateczny):** Śpiewa samodzielnie lub w małej grupie większość piosenek z programu. Gra z notacji muzycznej proste utwory jednogłosowe.
- **Rozszerzające (dobry):** Śpiewa czysto i z prawidłową emisją głosu (oddech, dykcja). Gra płynnie i bez błędów melodie oraz proste akompaniamenty na instrumentach szkolnych.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Wykonuje śpiewając partie dwugłosowe. Gra na instrumentach złożone partie harmoniczne lub solowe z odpowiednią ekspresją.
- **Wykraczające (celujący):** Śpiewa solo utwory o wysokim stopniu trudności. Gra na wybranym instrumencie spoza zestawu szkolnego (np. gitara, pianino) lub aranżuje utwory na zespół klasowy.

Dział 3: Historia muzyki (Od średniowiecza do romantyzmu)

- **Konieczne (dopuszczający):** Wymienia nazwy epok (średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm). Wskazuje F. Chopina i J.S. Bacha jako kompozytorów.
- **Podstawowe (dostateczny):** Przyporządkowuje kompozytorów do epok (np. Vivaldi – barok, Mozart – klasycyzm, Moniuszko – romantyzm). Podaje po jednym przykładzie słynnego utworu z każdej epoki.
- **Rozszerzające (dobry):** Charakteryzuje styl poszczególnych epok (np. wielogłosowość renesansu, polifonia baroku, klarowność klasycyzmu, emocjonalność romantyzmu). Wymienia formy: fuga, symfonia, opera, balet.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Wyjaśnia różnice w brzmieniu i obsadzie wykonawczej między epokami. Omawia wkład polskich kompozytorów (Chopin, Moniuszko) w rozwój muzyki europejskiej.
- **Wykraczające (celujący):** Rozpoznaje ze słuchu styl epoki w nieznanym wcześniej utworach. Wykazuje szczegółową wiedzę o biografii i dorobku twórczym wielkich mistrzów.

Dział 4: Muzyka XX i XXI wieku oraz muzyka rozrywkowa

- **Konieczne (dopuszczający):** Kojarzy pojęcia takie jak jazz, rock, muzyka filmowa. Wymienia chociaż jeden współczesny gatunek muzyczny.

- **Podstawowe (dostateczny):** Podaje cechy charakterystyczne muzyki jazzowej (improwizacja, syncopa) i rockowej. Wymienia znanych polskich i zagranicznych wykonawców.
- **Rozszerzające (dobry):** Odróżnia wybrane kierunki muzyki XX wieku (np. impresjonizm, ekspresjonizm, muzyka elektroniczna). Analizuje funkcję muzyki w filmie i teatrze.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Śledzi ewolucję muzyki rozrywkowej w XX i XXI wieku. Zna czołowych kompozytorów polskiej i światowej muzyki filmowej (np. W. Kilar, J. Williams).
- **Wykraczające (celujący):** Przygotowuje referaty lub prezentacje multimedialne na temat niszowych gatunków muzycznych. Analizuje wpływ technologii na tworzenie i odbiór muzyki dzisiaj.

Dział 5: Polska muzyka tradycyjna i patriotyczna

- **Konieczne (dopuszczający):** Zna tekst i melodię *Mazurka Dąbrowskiego*. Wymienia nazwy polskich tańców narodowych.
- **Podstawowe (dostateczny):** Śpiewa wybrane pieśni patriotyczne (*Rota*, *Gaude Mater Polonia*). Wskazuje cechy charakterystyczne (metrum, tempo) 1–2 tańców narodowych (np. polonez, mazur).
- **Rozszerzające (dobry):** Charakteryzuje wszystkie 5 tańców narodowych (polonez, mazur, krakowiak, oberek, kujawiak). Wyjaśnia kontekst historyczny powstania ważnych pieśni hymnograficznych i patriotycznych.
- **Dopelniające (bardzo dobry):** Rozpoznaje ze słuchu polskie tańce narodowe oraz regionalne odmiany muzyki ludowej (np. góralskiej, kurpiowskiej). Omawia rolę muzyki ludowej w twórczości Chopina i Kolberga.
- **Wykraczające (celujący):** Aktywnie promuje polską kulturę ludową lub patriotyczną, uczestnicząc w lokalnych zespołach folklorystycznych, uroczystościach lub konkursach wiedzy.